

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/78/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121548079
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eduard Valenčin
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:6121548079.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Eduarda Valenčina a členov senátu JUDr. Jana Burešová a JUDr. Monika Jusková, v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. XX, XXX XX E., právne zastúpená: Advokátska kancelária Bröstl & Čentík s.r.o., so sídlom Rázusova 1, 040 01 Košice, IČO: 50 560 611, proti žalovanému: Dopravný podnik mesta Prešov, akciová spoločnosť, so sídlom Bardejovská 7, 080 06 Ľubotice, IČO: 31 718 922, za účasti intervenienta na strane žalovaného: Allianz – Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom Pribinova 19, 811 09 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 00 151 700, v konaní o zaplatenie 4.538,17 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 13C/26/2022- 164 zo dňa 26.07.2022, takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok vo výrokoch II. až VI. a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len ako „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:
„I. Konanie v časti o zaplatenie 3 085,30 eur sa z a s t a v u j e.

II. Žalovaný je p o v i n ý zaplatiť žalobkyni sumu 244,95 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 3 330,25 eur od 11.10.2021 do 15.6.2022, zo sumy 1 495,55 eur od 16.6.2022 do 21.6.2022, zo sumy 244,95 eur od 22.6.2022 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. V prevyšujúcej časti sa žaloba z a m i e t a.

IV. P r i z n á v a žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 70%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

V. P r i z n á v a intervenientovi voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 30%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

VI. P r i z n á v a intervenientovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 70%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Prvoinštančný súd tak rozhodol o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť jej náhradu škody na oblečení v sume 122 eur, bolestné v sume 3.625,60 eur, stratu na zárobku vo výške 760 eur, ako aj náklady spojené s uplatnením nároku na náhradu škody v sume 1.645,78 eura. Žalobu odôvodnila tým, že dňa 14.10.2020 došlo k dopravnej nehode, pri ktorej jej zamestnanec žalovaného v súvislosti s výkonom zamestnania spôsobil ublíženie na zdraví, v dôsledku čoho jej vznikla škoda. Na preukázanie svojich tvrdení žalobkyňa označila ako dôkazy predžalobnú výzvu, lekársky posudok, lekársku správu, obžalobu, rozhodnutie Sociálnej poisťovne, uplatnenie náhrady

škody v trestnom konaní, výplatné pásky a dávky sociálneho poistenia, zápisnicu o výsluchu obvineného, zápisnicu o výsluchu poškodeného, záznam o preštudovaní vyšetrovacieho spisu, znalecký posudok.

3. Žalovaný súhlasil so základom nárokov žalovanej, avšak nesúhlasil s ich uplatnenou výškou. Poukázal na skutočnosť, že k dopravnej nehode došlo aj spoluzavinením žalobkyne. Namietal výšku bolestného, ako aj spôsob výpočtu trov právneho zastúpenia žalobkyne v trestnom konaní.

4. Intervenient na strane žalovaného sa stotožnil s argumentáciou žalovaného. V priebehu konania intervenient na strane žalovaného uhradil na účet žalobkyne dňa 15.6.2022 sumu 1.834,70 eur titulom bolestného, dňa 21.6.2022 sumu 85,40 eur titulom vecnej škody, sumu 553,40 eur titulom straty na zárobku a sumu 611,80 eur titulom bolestného.

5. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní skutkovo ustálil, že dňa 14.10.2020 došlo k dopravnej nehode na ulici Vranovská v Prešove, ktorú spôsobil zamestnanec žalovaného E. F. ako vodič linky MHD č. 1, pri ktorom utrpela žalobkyňa viaceré zranenia, v dôsledku ktorých jej vznikla majetková a nemajetková ujma. K dopravnej nehode došlo v úseku cesty v časti vozovky označenej ako uzavretá obec, na vyznačenom priechode pre chodcov s osadenou svetelnou signalizáciou riadenia premávky, v čase vzniku nehody s neriadenu premávkou. V čase nehody bola tma, pršalo, bolo zapnuté verejné osvetlenie. Posudzovaný úsek cesty sa nachádzal v rekonštrukcii a pre obojsmernú premávku bol využitý zúžený profil cesty, kde boli pre obidva smery využité jazdné pruhy predurčené pre smer jazdy od centra mesta Prešov do obce Kapušany, povrch vozovky ešte nebol opatrený vodorovným dopravným značením, čím šírky jednotlivých jazdných pruhov neboli vyznačené. Z dôvodu tejto rekonštrukcie cesty, v posudzovanom úseku bola pre obidva smery obmedzená rýchlosť jazdy na maximálne 30 km/hod. Priebeh nehodového deja bol zachytený priemyselnou statickou kamerou. Na základe analýzy kamerového záznamu a poznatkov z vykonanej ohliadky miesta dopravnej nehody policajtom, mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalobkyňa na cestu z chodníka vstúpila za prechádzajúcim vozidlom, čím znemožnila vodičovi autobusu spozorovanie jej vstupu z chodníka na vozovku. Vodič mal vytvorené podmienky pre jej spozorovanie približne 2 sekundy pred zrážkou. Rýchlosť jazdy vodiča bola v rozmedzí 46 až 50 km/hod. V čase nárazu do chodkyne bola v rozmedzí 33 až 36 km/hod. Žalobkyňa pred vstupom na vozovku stála na chodníku pred vyznačeným priechodom pre chodcov, čiže mala vytvorené podmienky pre sledovanie aktuálnej situácie na ceste z obidvoch smerov jazdy. Z chodníka na okraj cesty vstúpila bezprostredne po prejazde vozidla popred ňou jazdiaceho smerom do obce Kapušany. V čase vstupu na cestu z chodníka preukázateľne neskontrolovala pohľadom odkiaľ prichádzal autobus, ktorý ju následne zrazil. Situáciu napravo neskontrolovala ani počas prechádzania časti šírky cesty vyhradenej pre smer jazdy do obce Kapušany. Vzhľadom na aktuálnu vzdialenosť a skutočnú rýchlosť jazdy autobusu, tomu vstúpila do koridoru jeho jazdnej dráhy vo vzdialenosti, z ktorej vodič nebol schopný autobus po miesto zrážky zastaviť. Vzhľadom na vstup chodkyne z chodníka na okraj cesty za zadným čelom vozidla idúceho proti smeru jazdy autobusu, výhľadové pomery chodkyne na vozidlá prichádzajúce k jej pravému boku boli čiastočne dočasne obmedzené. V čase približne 2 sekundy pred samotnou zrážkou, keď chodkyňa sa nachádzala vo vzdialenosti približne 4 metre pred miestom zrážky, jej výhľadové pomery na autobus neboli obmedzené. Aj napriek týmto technicky preukázateľným skutočnostiam chodkyňa situáciu na ceste napravo voči smeru svojej chôdze neskontrolovala a navyše rýchlosť svojho pohybu zvýšila na úroveň rýchlej chôdze až behu. Vodič autobusu na prechádzajúcu chodkyňu reagoval včas, zrážke mohol zabrániť za podmienky, že by v posudzovanom úseku jazdil maximálne povolenou rýchlosťou 30 km/hod. Žalobkyňa mohla zrážke zabrániť za predpokladu skontrolovania situácie napravo voči smeru svojej chôdze počas prechádzania naprieč šírkou cesty vyhradenej pre smer jazdy vozidiel od centra E. do obce Kapušany. Na vykonanie uvedenej kontroly aktuálnej dopravnej situácie v druhej polovici šírky cesty po technickej stránke mala vytvorené primerané podmienky (viď závery znaleckého posudku č.l. 46 - 48 spisu).

6. Lekárskym posudkom, ktorý vypracoval chirurg MUDr. Peter Bandura, PhD. dňa 03.03.2021 ohodnotil bolestné žalobkyne 160 bodmi. Žalobkyňa bola práce neschopná v období od 14.10.2020 do 28.02.2021. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 3.11.2020 bol žalobkyňi priznaný nárok na nemocenské od 24.10.2020 vo výške 18,875 eur na deň. Žalovaná dosahovala pred poškodením zdravia priemerný zárobok vo výške 760 eur. Po nehode príjem žalobkyne pozostával z dávky sociálneho poistenia. Strata na zárobku za mesiac október predstavuje 15,87 eura, za mesiac november 193,70 eur, za mesiac december 174,80 eur, za mesiac január 174,80 a za mesiac február 231,40 eur.

7. Žalobkyni ako poškodenej v trestnom konaní vznikli náklady titulom poskytnutých právnych služieb advokátom za štyri úkony právnej služby. Listom zo dňa 30.9.2021, ktorý bol doručený dňa 1.10.2021, vyzvala žalobkyňa žalovaného na úhradu sumy 5 000 eur do 10 dní od doručenia listu. Žalovaný dlžnú sumu neuhradil ani čiastočne. Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 33T/80/2021 zo dňa 15.3.2022 bol vodič žalovaného uznaný za vinného zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví, za čo mu bol uložený peňažný trest vo výške 1 000 eur. Podľa opatrenia ministerstva zdravotníctva SR zo dňa 22.5.2020 bola ustanovená výška náhrady za bolesť za jeden bod na rok 2020 v sume 21,84 eur. Vychádzajúc z predloženého posudku o bolestnom vo výške 166 bodov predstavuje suma bolestného 3 494,40 eura (166 x 21,84 eur), keďže nárok na bolestné vznikol žalobkyni v roku 2020, kedy došlo k dopravnej nehode.

8. Súd prvej inštancie sa zaoberal otázkou spoluzavinenia žalobkyne. V tejto súvislosti poukázal na podmienky za ktorých k dopravnej nehode došlo. Zohľadnil, že k dopravnej nehode došlo v skorých ranných hodinách v mesiaci október, za zníženej viditeľnosti a dažďa. Stotožnil sa s argumentáciou žalovaného a intervenienta v tom, že časť viny za vznik dopravnej nehody nesie žalobkyňa, a to minimálne v rozsahu 30% a jej nároky sú tak dôvodné maximálne v rozsahu 70%, keďže zrážke s autobusom mohla zabrániť, ak by sa predtým, než vošla na vozovku presvedčila o tom, či vozovkou môže bezpečne prejsť. Poukázal na znalecký posudok znalca z odboru cestnej dopravy, z ktorého vyplýva, že žalobkyňa mohla nehode zabrániť, za predpokladu, že by skontrolovala, či po ceste neprechádza vozidlo a vodič MHD mohol nehode zabrániť za predpokladu, ak by išiel predpísanou rýchlosťou.

9. V otázke nároku na náhradu vecnej škody vychádzal súd prvej inštancie z toho, že, výška tejto škody v sume 122 eur nebola medzi stranami sporná. Miera zavinenia zo strany žalovaného predstavuje 70 %, preto bol nárok žalobkyne na náhradu škody dôvodný v sume 85,40 eur, ktorú jej intervenient uhradil po podaní žaloby dňa 21.6.2022.

Žalobkyňa si uplatnila nárok na náhradu za stratu na zárobku vo výške 790,57 eura. Pred poškodením zdravia žalobkyňa dosahovala priemerný zárobok vo výške 760 eur mesačne. Po nehode dosahovala príjem predstavujúci dávky sociálneho poistenia, pričom práceneschopná bola v období od 14.10.2020 do 28.2.2021. Strata na zárobku za mesiac október predstavovala 15,87 eura, za mesiac november 193,70 eura, za mesiac december 174,80 eura, za mesiac január 174,80 eura a za mesiac február 231,40 eura. S prihliadnutím na mieru spoluzavinenia žalobkyne v rozsahu 30 % bol jej nárok v časti sumy 553,40 eura dôvodný, ktorý jej intervenient uhradil dňa 21.6.2022.

Vo vzťahu k nároku žalobkyne na náhradu trov právneho zastúpenia v trestnom konaní mal súd prvej inštancie za to, že pri vyčíslení je nutné aplikovať výpočet náhrady trov trestného konania. Právny zástupca žalobkyne má, vychádzajúc z obsahu trestného spisu zn. 33T/80/2021 nárok na odmenu za štyri úkony právnych služieb (prevzatie a príprava zastúpenia, účasť na výsluchu poškodenej dňa 30.3.2021, uplatnenie nároku na náhradu škody, účasť na záverečnom preštudovaní trestného spisu dňa 30.9.2021). Výpočtovým základom pre úkony vykonané v roku 2021 je suma 921 eur (teda výpočtový základ z roku 2018), tj. 1/12 je v sume 76,75 eura. Režijný paušál na rok 2021 vo výške 10,87 eura DPH si právny zástupca žalobkyne neuplatnil. Odmena za zastupovanie žalobkyne ako poškodenej v trestnom konaní predstavuje 350,48 eur (4 úkony, 76,75 eur za úkon +10,87 eur režijný paušál), s prihliadnutím na 30% mieru spoluzavinenia žalobkyne nárok na náhradu trov právneho zastúpenia predstavuje sumu 245,37 eur.

Vychádzajúc z uvedených skutočností, nároky žalobkyne za predpokladu miery zavinenia 30% predstavujú spolu sumu 3.330,25 eur, suma 3.085,30 eur bola žalobkyni v priebehu konania uhradená. Súd preto uložil žalovanému zaplatiť žalobkyni sumu 244,95 eur a v prevyšujúcej časti nároky žalobkyne ako nedôvodné zamietol.

10. Proti rozsudku podali odvolanie žalobkyňa aj žalovaný.

Žalovaný podal odvolanie proti výroku II. a VI. z dôvodov uvedených podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) zákona č. 160/2015 Z.z. – Civilný sporový poriadok (CSP). Nestotožnil sa s výrokom II. a uviedol, že súdom priznaný nárok na náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky považuje za neoprávnený. Mal za to, že vynaloženie nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v tejto veci bolo obsahom právneho vzťahu žalobcu a jeho právneho zástupcu v trestnom konaní a neboli vyvolané omeškaním zaplatenia náhrady škody žalovaným, ani intervenientom. Tieto náklady nezapríčinil ani on ani intervenient a nemali objektívnu možnosť predísť ich vzniku. Poukázal na to, že v zmysle trestného poriadku sa o trovách poškodeného v trestnom konaní rozhoduje v trestnom konaní. V prípade, že sa odvolací súd stotožní s rozhodnutím súdu prvej inštancie, je žalovaný toho názoru, že priznaný

nárok na náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky je krytý povinným zmluvným poistením v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z.. Zdôraznil, že ani on ani intervenient nezapríčinili žiadne omeškanie plnením, pretože z priebehu konania a stanovísk žalovaného a intervenienta je zrejmé, že žalobkyňa preukázala nárok intervenientovi až doručením požadovaných dokladov dňa 16.06.2022. Žalovaný cestou intervenienta pristúpil k plneniu obratom a uhradil 70 % požadovaných nárokov včas, t.j. po predložení a preukázaní nárokov žalobcom.

Vo vzťahu k spôsobu výpočtu nároku za bolestné uviedol, že tento súd určil správne hodnotu bodu 21,84 eura pre rok 2020 a nie hodnotu bodu uplatňovanú žalobcom 22,66 eura pre rok 2021. Mal za to, že nárok na bolestné vznikol žalobcovi v roku 2020, kedy došlo k dopravnej nehode.

Žalovaný sa nestotožnil s výrokom VI. a mal za to, že súd prvej inštancie vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. V tejto časti považuje žalovaný rozhodnutie súdu za zmatečné a v rozpore s príslušnou právnou úpravou týkajúcou sa vzájomného postavenia žalovaného a intervenienta. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil, a to tak, že rozsudok vo výroku I., III., IV., a V. potvrdí a vo výroku II. a VI. rozsudok zamietne.

11. Odvolanie žalobkyne smerovalo proti výrokom III., IV. a V. Žalobkyňa vo svojom odvolaní vzniesla námietky týkajúce sa jej spoluzodpovednosti na spôsobenej škode, hodnoty bodu za odškodnenie bolestného a výpočtu trov za zastupovanie v trestnom konaní. V prvom rade mala žalobkyňa za to, že súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku nedostatočne odôvodnil spoluvinu žalobkyne v rozsahu 30 %. So záverom súdu prvej inštancie žalobkyňa nesúhlasí čo do existencie spoluzavinenia a jeho rozsahu. Žalobkyňa je toho názoru, že aplikovaním § 53 ods. 4 zákona o cestnej premávke v prejednanom prípade nemožno dôjsť k záveru, že porušila zákonnú povinnosť. Jediným dôvodom vzniku dopravnej nehody je podľa žalobkyne správanie vodiča autobusu, ktorý svojim spôsobom jazdy porušil zákonné povinnosti. Znalec v znaleckom posudku jednoznačne konštatoval, že žalobkyňa nevytvorila vodičovi nebezpečnú prekážku, ak by dodržal ustanovenia o maximálnej povolenej rýchlosti. Žalobkyňa trvala na tom, že jej spoluzavinenie je vylúčené, pretože v jej prípade chýbalo protiprávne konanie. Súd prvej inštancie nezdôvodnil rozsah spoluzavinenia na úrovni 30 % a ani neuviedol akými úvahami sa riadil. V tejto časti považuje žalobkyňa rozhodnutie za nepreskúmateľné. Miera jej spoluúčasti na škode by mohla byť najvyšš v rozsahu 5 %.

Žalobkyňa trvala na tom, že nárok na náhradu za bolesť vzniká až po ustálení zdravotného stavu poškodeného a vypracovaní lekárskeho posudku, ktorý sa vydáva len čo zdravotný stav poškodeného možno považovať za ustálený. V danom prípade došlo k ustáleniu zdravotného stavu v roku 2021, preto je pre výpočet náhrady za bolesť relevantná suma 2 % z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR za rok 2020. V tomto roku bola priemerná mzda vo výške 1.133 eur, z čoho 2 % predstavujú čiastku 22,66 eura. Uvedené potvrdzuje opatrenie Ministerstva zdravotníctva z 21. mája 2021 č. S14243- 2021 – OL. Na podporu svojich tvrdení o tom, že nárok za bolesť vzniká až po ustálení zdravotného stavu, ktorý umožňuje posúdiť mieru preukázateľných a nepriaznivých dôsledkov, poukázala na ustálenú súdnu prax NS SR. Na základe týchto skutočností považovala sumu 21,84 za jeden bod za nesprávnu. Vo vzťahu k výpočtu trov právneho zastúpenia poškodeného v trestnom konaní uviedla, že poškodený si môže zvoliť spôsob náhrady škody buď v adhéznom konaní alebo v civilnom konaní. Na vymáhanie náhrady škody v adhéznom konaní by sa mali aplikovať rovnaké pravidlá ako pre určenie tarifnej odmeny v civilnom konaní. Žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že vyhovie žalobkyne v celom rozsahu a prizná jej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, resp. aby vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

12. K odvolaniu žalobkyne sa písomne vyjadril žalovaný. Uviedol, že zotrváva na všetkých svojich doterajších vyjadreniach a s odvolaním žalobkyne sa nestotožňuje.

13. K odvolaniu žalobkyne sa vyjadril intervenient Allianz - Slovenská poisťovňa a.s., ktorý nesúhlasí s odvolaním žalobkyne a má za to, že súd prvej inštancie správne posúdil mieru spoluzavinenia žalobkyne na vzniknutej škode, pričom vychádzal zo znaleckého posudku na ktorý poukazuje žalobkyňa. Správne interpretoval závery daného posudku a správne určil mieru spoluzavinenia na vzniknutej škode. Ďalej uviedol, že žalobkyňa správne aplikuje na daný prípad zákon č. 437/2004 Z.z., ale nesprávne si ho vykladá. Podľa lekárskeho správ boli všetky hodnotené diagnózy týkajúce sa bolestného známe už v roku 2020 a v roku 2021 už prebiehala iba rehabilitácia, ktorá žiadnym spôsobom body bolestného neovplyvnila. Súd prvej inštancie si preto správne osvojil, keď určil hodnotu bodu aktuálne platnú pre rok 2020 a nie pre rok 2021, ako to požadovala žalobkyňa. Vo vzťahu k trovám právneho zastúpenia v trestnom konaní žalobkyňa nepreukázala a nepredložila žiaden dôkaz a preto neuniesla dôkazné bremeno. Stotožňuje sa s odvolaním žalovaného s výnimkou tvrdenia žalovaného o výroku II. Rozsah

poistného krytia daný ustanovením § 4 zákona o PZP a nárok uplatnený žalobkyňou nie je poistením krytý. Navrhla aby odvolací súd prihliadal na odvolacie dôvody žalovaného a zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobu zamietne.

14. K vyjadreniu intervenienta sa týkajúcej sa poistného krytia vo vzťahu k žalobkyni priznaným trovám právneho zastúpenia v trestnom konaní. Naďalej zotrval na svojom odvolaní v plnom rozsahu.

15. K odvolaniu žalovaného podala písomné vyjadrenie žalobkyňa. Opätovne zdôraznila, že jej bola pričítaná neprimerane vysoká miera spoluviny, ktorá nie je porovnateľná a kompatibilná s dostupnou judikatúrou v obdobných veciach. K argumentu žalovaného o tom, že v zmysle trestného poriadku sa o trovách poškodeného v trestnom konaní rozhoduje v trestnom konaní uviedla, že náklady spočívajúce v nákladoch na právne služby súviseli s náhradou škody a zároveň výsledok trestného konania je spôsobilý zásadným spôsobom ovplyvniť aj uplatnenie nároku v civilnom konaní, keďže civilný súd je trestným rozsudkom viazaný. Poukázala na to, že prostredníctvom právneho zástupcu si uplatnila nárok na náhradu škody u žalovaného listom zo dňa 30.09.2021, ktorý bol žalovanému doručený dňa 01.10.2021 a z tohto dôvodu nemožno plnenie žalovaného prostredníctvom intervenienta zo dňa 15.06.2022 a 21.06.2022 považovať za „plnenie obratom.“ Žalovaný tvrdí, že na doručené uplatnenie nároku zo strany žalobkyne reagoval prostredníctvom listu z dňa 19.10.2021. Právny zástupca však tento list neobdržal a žalovaný nepreukázal jeho doručenie. Navrhla, aby odvolací súd rozhodol v súlade s jej odvolaním.

16. K vyjadreniu žalovaného a intervenienta sa vyjadrila žalobkyňa. Uviedla, že ako jedinú konkrétnu námietku možno považovať námietku zo strany intervenienta, ktorou spochybňuje preukázanie výšky trov zastúpenia žalobkyne v trestnom konaní, avšak túto námietku žalobkyňa považuje za novotu, ktorá nebola uplatnená na súde prvej inštancie a podľa § 366 CSP na ňu nemožno v odvolacom konaní prihliadať.

17. Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 34 CSP preskúmal napadnutý rozsudok prvoinštančného súdu podľa zásad uvedených v § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti nie je správne.

18. Odvolací súd posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietanou nepreskúmateľnosťou, nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením veci, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

19. Žalobkyňa vo svojom odvolaní vznesla tri odvolacie námietky. Prvá odvolacia námietka sa týka jej spoluzavinenia, ktoré nebolo dostatočne odôvodnené, keďže súd prvej inštancie nezodôvodnil ním určený rozsah spoluzavinenia 30 % a ani neuviedol akými úvahami sa pri tom riadil. V tejto časti považuje žalobkyňa rozhodnutie za nepreskúmateľné. Druhou odvolacou námietkou je hodnota bodu za odškodnenie bolestného. V tomto žalobkyňa trvala na tom, že rozhodujúci moment vzniku nároku na náhradu za bolesť, vzniká až po ustálení zdravotného stavu poškodeného a vypracovaní lekárskeho posudku, ktorý sa vydáva vtedy, keď zdravotný stav poškodeného možno považovať za ustálený. Tretia odvolacia námietka spočíva vo výpočte trov za zastupovanie žalobkyne v trestnom konaní, pričom žalobkyňa má za to, že náhrada trov právneho zastúpenia má byť priznaná podľa vyhlášky pre zastupovanie v občianskom konaní, nie podľa výpočtu náhrady trov pre trestné konanie.

20. Odvolací súd sa stotožnil s námietkou žalobkyne týkajúcou sa určenia rozsahu jej spoluzavinenia na vzniknutej škode a má za to, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie v tejto časti relevantne neodôvodnil. V zásade bez akejkoľvek úvahy prevzal rozsah spoluzavinenia určený intervenientom. V bode 47. odôvodnenia rozsudku iba uviedol, že spoluzavinenie žalobkyne je v rozsahu minimálne 30 % a konštatoval dôvodnosť jej nárokov v maximálnej výške 70 %. K tomu odvolací súd poukazuje, že z hľadiska určitosti, je potrebné aj v odôvodnení rozhodnutia uviesť exaktné vyjadrenie spoluviny, teda nie minimálneho a maximálneho rozsahu. Súd prvej inštancie len formálne skonštatoval to, že sa stotožnil s tvrdeniami žalovaného a intervenienta, keďže žalobkyňa mohla zrážke zabrániť, ak

by sa presvedčila, či môže vozovkou bezpečne prejsť. Bez ďalšej argumentácie nezdôvodnil rozsah spoluzavinenia a len uviedol, že časť viny za vznik nehody nesie práve žalobkyňa. Súd prvej inštancie tak neuviedol vecnú argumentáciu odôvodňujúcu ním prijatý záver o spoluvine žalobkyne v rozsahu 30 % na základe § 441 Občianskeho zákonníka. Možno tak prisvedčiť odvolateľke, že súd prvej inštancie v tejto časti dostatočne neodôvodnil svoje rozhodnutie a jeho stručné závery o spoluzavinení žalobkyne v stanovenom rozsahu sú nepresvedčivé a najmä nepreskúmateľné. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie sú zrejmé konkrétne skutočnosti, ktorými sa pri stanovení rozsahu spoluzavinenia riadil. V tomto ohľade prvoinštančný súd pochybil, pokiaľ svoju úvahu dostatočne a presvedčivo neodôvodnil, čo je v rozpore so zásadou spravodlivého súdneho procesu (čl. 46 Ústavy SR, čl. 45 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv). Tým odňal stranám sporu právo konať pred súdom a zaťažil svoje rozhodnutie vadou, pre ktorú bolo potrebné rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť. Právo na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jednou zo súčastí práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorým je Slovenská republika viazaná. Toto právo je podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky implikované aj v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Odôvodnenie rozhodnutia je tou časťou, v ktorej súd vysvetľuje, akým spôsobom a z akých dôvodov dospel ku konkrétnemu rozhodnutiu. Zákon stanovuje zákonné požiadavky na obsah odôvodnenia rozsudku (§ 220 ods. 2 CSP) tak, aby z neho bola zrejmá jeho opodstatnenosť, zákonnosť, spravodlivosť. Dostatočné odôvodnenie je nevyhnutné aj z pohľadu práva neúspešnej strany namietat konkrétne skutkové alebo právne závery súdu pri uplatňovaní opravných prostriedkov. Je nevyhnutné, aby text odôvodnenia nebol len popisný a formálny, ale aby, naopak, obsahoval jasné a logické argumenty, ktoré sú konzistentné a navzájom si neodporujú.

21. Žalobkyňa namietala aj vznik nároku na náhradu za bolesť a z toho vyplývajúcu výšku náhrady za jeden bod. Uviedla, že tento nárok vzniká vtedy, keď zdravotný stav možno považovať za ustálený a k tejto skutočnosti došlo v danom prípade až v roku 2021, preto je pre výpočet náhrady za bolesť relevantná suma 2 % z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za rok 2020, pričom odkázala na opatrenie ministerstva zdravotníctva zo dňa 21.05.2021 č. S14243-2021-OL. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade bol lekársky posudok vypracovaný dňa 03.03.2021, s hodnotením 160 bodov (č.l. 18 spisu). V uvedenom lekárskom posudku je pri tabuľke A. Hodnotenie bolestného, uvedené, že začiatok liečenia bol 14.10.2020, čo zodpovedá dátumu dopravnej nehody a ukončenie liečenia 28.02.2021, kedy žalobkyňa zároveň ukončila práceneschopnosť.

22. K námietke určenia hodnoty bodu za bolestné odvolací súd uvádza, že ustanovenie § 8 ods. 4 zákona č. 437/2004 Z. z. moment ustálenia zdravotného stavu spája práve s možnosťou vydať lekársky posudok, pričom lekársky posudok možno vyhotoviť po ustálení zdravotného stavu poškodeného. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. MCdo/37/2000 zo dňa 28.06.2001 z ktorého, okrem iného, vyplýva: „Nárok na náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia vzniká dňom, keď zdravotný stav poškodeného možno považovať za ustálený. Až po ustálení zdravotného stavu poškodeného možno totiž vykonať bodového ohodnotenie bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia. Dovolací súd sa v tomto smere nemá dôvod odkloniť od doterajšej judikatúry (viď napr. Cz 23/83), podľa ktorej pre vznik nároku na bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia nie je rozhodujúca len škodová udalosť (deň úrazu), ale tiež okamih, kedy sa poškodený dozvedel o škode (jej výške). Táto býva poškodenému zrejmá až po ustálení zdravotného stavu, ktorý umožňuje posúdiť mieru preukázateľných nepriaznivých dôsledkov, čo je východiskovou bázou pre stanovenie výšky náhrady lekársnym posudkom vychádzajúc zo základného počtu bodov, ktorými bolo bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotené“.

23. Súd prvej inštancie pri odôvodnení výšky bodu za bolestné vychádzal z opatrenia Ministerstva zdravotníctva SR zo dňa 22.5.2020, ktorým bola stanovená výška náhrady za bolesť na rok 2020 v sume 21,84 eur. Určenie výšky bodu „na rok 2020“ môže byť síce máťúce, keďže pri určení výšky bodu je potrebné vychádzať z kalendárneho roku, ktorý predchádza roku v ktorom vznikol nárok na náhradu, t.j. z roku 2020, avšak opatrenie, ktorým bola určená výška bodu v sume 21,84 eura za jeden bod vychádza z priemerného zárobku za rok 2019. V tomto ohľade je potrebné exaktne vychádzať z ust. § 5 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z., a teda že výška náhrady za bolesť je určená sumou 2 % z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR zistenej štatistickým úradom SR za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu. V danom prípade nárok na bolestné vznikol nepochybne po ustálení zdravotného stavu, teda po ukončení liečenia k 28.2.2021, a preto je potrebné vychádzať z priemernej mzdy za rok 2020, ktorá bola vo výške 1.133 eur a 2 % predstavujú výšku 22,66

eurá za jeden bod. V tomto ohľade teda záver súdu prvej inštancie nie je správny, keďže tento vychádzal z priemerného zárobku za rok 2019, čo nekorešponduje s citovaným ust. § 5 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z. Pokiaľ intervenient na strane žalovaného argumentoval tým, že bolestné bolo známe už v roku 2020 a v roku 2021 už prebiehala iba rehabilitácia, ktorá hodnotené bolestné žiadnym spôsobom neovplyvnila, tak odvolací súd poukazuje na to, že vzhľadom na vyššie uvedené závery o ustálenosti zdravotného stavu nemožno s takýmto názorom súhlasiť, pretože nárok na bolestné v danom prípade vznikol až ukončením liečenia k 28.2.2021, čo sa kryje s vystavením posudku o bolestnom zo dňa 3.3.2021. V tomto ohľade je dôležitý vznik nároku na bolestné, nie vznik jednotlivých zranení žalobkyne.

24. Žalovaný napadol rozsudok vo výrokoch II. a VI. a jeho odvolacia argumentácia spočíva v tom, že súdom priznaný nárok na náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky (trovy právneho zastúpenia v trestnom konaní) považoval za neoprávnený. Poukázal na skutočnosť, že vynaloženie nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v tejto veci bolo obsahom právneho vzťahu žalobkyne a jej právneho zástupcu v trestnom konaní a neboli vyvolané omeškaním zaplata náhrady škody žalovaným, ani intervenientom.

25. Odvolací súd k tomu uvádza, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že tento nárok je dôvodný a pri vyčíslení trov právneho zastúpenia v trestnom konaní je nutné aplikovať výpočet náhrady trov pre trestné konanie. Žalobkyňa si v súvislosti s týmto nárokom uplatnila trovy právneho zastúpenia za 4 úkony právnej služby, a to príprava a prevzatie zastúpenia, účasť na výsluchu žalobkyne ako poškodenej, uplatnenie nároku na náhradu škody a preštudovanie trestného spisu. Žalovaná a rovnako aj intervenient na jej strane tento nárok v celom rozsahu neuznávajú. Za týchto okolností bol preto súd prvej inštancie povinný preskúmať, či sa splnomocnenec žalobkyne ako poškodenej zúčastnil v trestnom konaní všetkých týchto úkonov, keďže zo spisu vyplýva iba to, že sa zúčastnil preštudovania spisu. Obsahom spisu je aj zápisnica o výsluchu žalobkyne ako poškodenej, v rámci ktorej si aj uplatnila nárok na náhradu škody. Z tejto zápisnice ale nevyplýva, aby sa zástupca žalobkyne ako poškodenej tohto úkonu zúčastnil. Súčasťou spisu taktiež nie je splnomocnenie na zastupovanie žalobkyne ako poškodenej v trestnom konaní. Preto, pokiaľ si žalobkyňa uplatňuje tento nárok, je potrebné preukázať všetky tieto úkony a zároveň je nevyhnutné preukázať to, že žalobkyňa tieto trovy zastúpenia v trestnom konaní aj uhradila, pretože až momentom preukázania, že zaplatila trovy právneho zastúpenia v trestnom konaní z titulu jej splnomocnenia ako poškodenej, možno konštatovať, že jej vznikla škoda z tohto titulu.

26. Vo vzťahu k úrokom z omeškania žalovaný v podanom odvolaní poukázal na to, že žalobkyňa preukázala nárok intervenientovi až doručením požadovaných dokladov dňa 16.06.2022. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedla, že si prostredníctvom svojho právneho zástupcu uplatnila nárok na náhradu škody u žalovaného už listom zo dňa 30.09.2021, ktorý bol žalovanému doručený dňa 01.10.2021, čo nepochybne vyplýva aj z obsahu spisu (čl. 13 - 17 spisu). Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie v bode 58. odôvodnenia napadnutého rozsudku správne ustálil, že žalovaný sa dostal do omeškania s úhradou svojho dlhu dňom 11.10.2021.

27. Ako už bolo vyššie uvedené, súd prvej inštancie tým, že dostatočne neodôvodnil svoje rozhodnutie, hlavne v časti týkajúcej sa určenia rozsahu spoluzavinenia žalobkyne a zároveň nedostatočne zistil skutkový stav v časti nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, zaťažil svoje rozhodnutie nepreskúmateľnosťou, čím znemožnil hlavne žalobkyňi uskutočňovať jej procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti, t.j. vo výrokoch II., III., ako aj v súvisiacich výrokoch o trovách konania (IV., V., VI.) podľa § 389 ods. 1, písm. b) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

28. Odvolací súd zároveň poukazuje na to, že zrušené výroky o trovách konania nemožno považovať za správne, pretože pri pomere úspechu žalobkyne 70 % a jej neúspechu 30 % predstavuje rozdiel 40 %, čo je nárok pomerne úspešnejšej žalobkyne na náhradu trov konania voči pomerne neúspešnejšiemu žalovanému. Taktiež je potrebné poukázať na to, že pokiaľ bol žalovaný pomerne neúspešnejší, nemožno priznať intervenientovi, ktorý vystupuje na jeho strane, nárok na náhradu trov konania, nakoľko sa to prieči základnému princípu rozhodovania o trovách konania, teda že trovy sa priznávajú na základe princípu zodpovednosti za výsledok konania a v prejednávanej veci bol žalovaný pomerne neúspešnejší, preto nemožno priznať nárok na trovy konania ani intervenientovi, ktorý vystupuje na jeho strane.

29. Úlohou súdu prvej inštancie bude v prvom rade zaoberať sa vyjadreniami strán sporu, teda aj žalobkyne, k určeniu rozsahu jej spoluzavinenia na vzniknutej dopravnej nehode. Preskúmať techniku a spôsob jazdy vodiča žalovaného, správanie žalobkyne ako chodkyne, okolnosti dopravnej nehody, vrátane klimatických podmienok, teda všetky skutočnosti, ktoré môžu mať vplyv na posúdenie spoluzavinenia žalobkyne. V tomto ohľade bude potrebné dôkladne analyzovať predložený znalecký posudok znalca z odboru dopravy. Odvolací súd zároveň poukazuje na to, že intervenient vo svojom vyjadrení zo dňa 4.5.2022 (súdu prvej inštancie doručené 13.5.2022) navrhol k okolnostiam spoluzavinenia žalobkyne vypočuť znalca z odboru dopravy Ing. Szabá, ktorý vypracoval znalecký posudok v trestnom konaní, pričom súd prvej inštancie sa s týmto návrhom na vykonanie dokazovania vôbec nevysporiadal. Odvolací súd si v súvislosti s rozsahom určenia spoluzavinenia žalobkyne dovoľuje poukázať na to, že na základe doteraz vykonaného dokazovania, a to aj vzhľadom na judikatúru najvyšších súdnych autorít v tejto oblasti, sa javí určenie rozsahu spoluzavinenia žalobkyne súdom prvej inštancie ako neprimerané, aj keď je zrejmé, že spoluzavinenie žalobkyne ako chodkyne je dané. V súvislosti s nákladmi spojenými s uplatnením pohľadávky bude súd prvej inštancie vychádzať z vyššie uvedených záverov odvolacieho súdu, pričom okrem preukázania jednotlivých úkonov zástupcu žalobkyne ako splnomocnenca poškodenej, je žalobkyňa povinná zároveň preukázať, že takáto škoda jej aj vznikla, a to tým, že preukáže, že takéto náklady svojmu splnomocnencovi v trestnom konaní aj uhradila.

30. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).